

Til *ministeren for offentlige arbejder* (17/2 83) af:

Arentoft (FP):

»Ministeren bedes nærmere beskrive fordele og ulemper ved sandfodring, som den f.eks. finder sted syd for Thorsminde havn.«

Begrundelse

I spørgetiden onsdag den 16. februar besvarede ministeren spørgsmål nr. 619 fra Bilgrav-Nielsen, og i et tillægsspørgsmål spurgte jeg om hensigtsmæssigheden af sandfodring, hvor man kører sand på i meget store mængder, som man på forhånd ved vil blive skyllet væk ved næste storm, fremfor at kystsikre med f.eks. cementklodser, høfder og lignende.

I et ret så arrogant svar oplyste ministeren, at sådan mente kystinspektoratet man kystsikrede på bedste måde, samtidig med at ministeren ironiserede ved at betegne mig som »ekspert«.

Mit tillægsspørgsmål blev stillet, fordi mange mennesker har spurgt mig, om det ikke er Ebberød Bank at køre sand på, som skylles væk ved første storm, hvorefter man kan begynde forfra vel vidende, at det nye sand også vil blive skyllet væk. Derfor blev tillægsspørgsmålet stillet, og da svaret var utilfredsstillende, stilles dette spørgsmål.

Besvarelse (28/2 83):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Spørgsmålet angår en sagkyndig vurdering af en anvendt kystsikringsforanstaltning. Under hensyn hertil har jeg fundet det rigtigst at indhente en udtalelse fra kystinspektoratet, der har udtalt følgende:

»Sandfodring, som også benævnes strandfodring eller kystfodring, er et middel til imødegåelse af kysterosion.

Som det vil være bekendt, er der gennem meget lang tid – og det drejer sig her om årtusinder – foregået nedbrydning af væsentlige dele af de danske kyster, ikke mindst af Jyllands vestkyst. Under pålandsstorme med samtidig høj vandstand udvaskes de relativt bløde materialer i kystkrænter og klitter og føres ud på søterritoriet. Her kan de aflejres på større vanddybde eller indgå i materialeomsætningen på den kystnæreste del af sø-

territoriet og på strandbredden, den såkaldte materialvandring. Under de herskende vejr-betingelser bringes materialerne til aflejring på steder, hvor betingelserne herfor er til stede, på Jyllands vestkyst f.eks. på Skagens Gren og Skagens Rev og på kyststrækningen nord for Blåvandshuk, men også lokale fænomener som havnemoler kan medføre, at materialerne bringes til aflejring. Den hastighed, hvormed kystnedbrydningen foregår, kan nedsættes ved at bremse den langsgående materialvandring, og det kan f.eks. gøres ved anlæg af høfder. Høfder eller andre faste anlæg alene kan imidlertid kun i de sjældneste tilfælde forhindre en fortsat kystnedbrydning og vil i almindelighed kun medvirke til at forsinke nedbrydningen, således som det f.eks. på meget vellykket måde er sket ved høfdeanlæggene på Limfjordstangerne.

Den eneste måde, hvorpå man generelt kan standse kysttilbagerykning uden følger-virkninger på nabokysterne, vil være at erstatte det borteroderede materiale, sand, grus eller sten, med et andet materiale, helst af tilsvarende art som det borteroderede. Af praktiske grunde vil det oftest kun være muligt at erstatte det borteroderede materiale med sand, som forekommer i naturen i rigeligt mængde og er let at håndtere ved sandpumpning. En sådan tilførsel af materialer vil i sagens natur skulle gentages med kortere eller længere tidsintervaller.

Konsekvenserne af ikke at foretage kystfodring ville på kyststrækninger med kystsikringsværker være, at vanddybderne ved disse værker gradvis ville forøges, således at værkernes vedligeholdelse efterhånden ville fordyres, i sidste instans så meget, at de yderste dele af høfder måtte opgives, som det allerede er sket på Jyllands vestkyst, eller for så vidt angår værker anlagt parallelt med kysten, at de har måttet opgives helt.

Kystfodringen er altså på de allerfleste af vore meget udsatte kyststrækninger en nødvendig forudsætning for at bevare de kystsikringsværker, som er lige så nødvendige for at holde kystnedbrydningen nogenlunde under kontrol, men kystfodringen kan også udmærket anvendes alene som kystsikringsmiddel, blot vil der så kræves større materiale-mængder og som regel også hyppigere fodringer.

Kun en omhyggelig planlægning og i de fleste tilfælde også praktiske forsøg vil kunne afgøre, hvilken løsning eller kombination af